

nizka in premala cerkev bila na stropu vsa mokra in se ni bilo kam kreniti. Iz starih listin je razvidno, da se je stari križev pot še le 13. oktobra 1850 za t. v. g. župnika Janeza Kunaj po o. frančiškana, našem rojaku Celestinu Fošner posvetil, a slikarja tega dela, česar ni bistvena za odpustke, ni služila v povišanje cerkvene lepote, zato smo po pravici veseli, da nam je naš umetnik tako lepo delo po ceni napravil. Ustrajno se tedaj trudimo za novo cerkev, za katero smo po našem društvu od novega leta dobili 626 fl. novih darov in sicer polovico od tujih dobrotnikov in imamo zdaj 19.600 fl. premoženja. Hvala Bogu in vsem v. gg. za ta lepi den 1. postne nedelje!

Iz Škal. (Britka žalost) prešnila je pač vse Škalcane, ko se je raznesla tužna vest, da je preminil njih rojak, g. Alojzij Glažer, bogoslovec IV. leta, njih ponos in up. Saj bi bil blagi pokojnik v nekaj mesecih osrečil celo faro, pojoč svojo prvo sv. mašo. Toda neskončna previdnost Božja sklenila je drugače. Nepozabni g. Lojze preselil se je, podoben nežni cvetlici, ko jame najdivnejše brsteti, dne 3. marca v boljšo večnost, uprav tako, kakor njegov nebeški zavetnik sv. Alojzij, ki je tudi le malo mesecev pred svojim posvečenjem v duhovski stan, bil poklican iz te solzne doline v nebeški raj. Mili pokojnik še ni bil dopolnil 25. leta. Ni se torej štel mnogo let, a dolgost življenja se ne broji po številu let, temveč po bogastvu lepih čednostij — in v tem oziru doživel je rajni sivo starost. — Živel je po vzgledu sv. Alojzija, svojega zaščitnika. Bil je nenavadno nadarjen in marljiv, pa tudi pobožen dijak; steli so ga vedno med najboljše na Celjski gimnaziji. Kot navdušen Slovan priučil se je že na gimnaziji češkemu in hrvatskemu jeziku; najraje pa se je bavil z milo materinščino, za katero mu je kar plamtelo njegovo nepokvarjeno dobro srce in v njej se je bil vrlo dobro izuril. Neizmerno je ljubil svojo slovensko domovino in oklenil se je z vsem žarom blage svoje duše. Stopivši v Mariborsko bogoslovje po prav dobro dovršenem zrelostnem izpitu, poprijel se je z največjo marljivostjo bogoslovskih predmetov. Bil je zares uzoren bogoslovec, pobožen in marljiv do zadnjega. Še teden dni pred svojo smrtjo vdeležil se je izpita, po katerem se je podal na svoj dom, kjer je mirno v Gospodu zaspal po dolgi mučni bolezn, prejemši z gorečo pobožnostjo sv. zakramente za umirajoče. Kako da je bil spoštovan po celi Šaleški dolini blagi pokojnik, zasvedočil nam je njegov krasni pogreb, katerega se je vdeležilo več č. g. duhovnikov in bogoslovcev, mnogo odličnih Velenjskih tržanov in neseštevna množica ljudstva iz cele doline. Prečastiti gosp. Jakob Hribernik, duhovni vodja v bogoslovji, vodili so spreved in imeli ganljiv govor za rajnim svojim učenecem. Vrli Šoštanjski pevci pa so mu zapeli v slovo krasni nagrobnici »Nad zvezdami« in »Blagor mu, ki se spočije«, ki sta nam privabili gorkih solz iz oči. — Zagrnili smo Tvoje telo v črno zemljo, Tvojo dušo pa, mili Lojze, ki je gorela le za Boga in milo Ti slovensko domovino, spremili so nebeški krilateci v neskončno večnost. Tam sniva rajski san. Mi pa se tolažimo ob Tvoji gomili z besedami našega Zveličarja: »Mladenič ni umrl, on le spi«. »Lojze nisi umrl, Ti le spiš«, da se boš prebudil v novo večno življenje. Š.

Iz Slatine. (Šolske-občinske zadeve.) Od vis. dež. šolskega sveta nam je došel ukaz ločiti Svetokrižko štirirazredno mešano šolo v deško in deklisko ter ustanoviti dve štirirazrednici. Zoper ta ukaz vložil se je rekurz na vis. c. kr. ministerstvo. Vsled tega ukaza imeli bi zidati novo šolo, kajti Svetokrižka ne zadostuje za dve štirirazrednici. Toda to je v tako slabih letih nemogoče, tembolj, ker se imamo na šoli pri sv. Križu okoli 7000 fl. dolga. Iz te zadrege hočejo nas rešiti naši

nemškutarji. Ponujajo nam znovič šulvereinsko šolo, kakor cigan svoje kljuse. Pa pozor, kmetje! Slatinčanje vedno trobijo, da bo šola »zastonj«. Toda kdo bo njim verjel, da bo nam lastnik te šole, nemški šulverein, kar 18.000 fl. podaril? Naj dajo omenjeno šolo zapisati — brez pogojev — na gruntih bukvalah našim občinam v last, pa bo vse v redu. Ako pa prevzamemo šolo, dokler je šulverein lastnik, utegne nas vsak čas iztirati iz nje, ali pa prisiliti, da jo plačamo. Da bi nam vrinili šulvereinsko šolo, skliče župan dve občinski seji. Pri prvi — dne 24. sušca — imeli so naši odborniki večino. Ko je bilo treba glasovati, zapusti pet nasprotnih odbornikov sobo, da naši ne bi bili sklepčni. Tu bi moral videti, kako se je mudilo g. Migliču! Smical jo je iz sobe, kakor bi mu žgal za hrbtom. Za njim sopihata dva debelotrebna gospoda. Hu, težka sapa! In za tema pritiskata Nacel in Francel, katera kaj rada pobirata drobtinice padajoče z nemškutarskih miz. Pri drugi seji — dne 27. sušca — ni bilo treba več nemškutarjem postaviti svojih v tako navarnost; kajti vse kimavce svoje so zbornali skupaj, enega celo pripeljali, ker je že bolj za uni, kakor za ta svet. Do sklepanja bili so nemškutarji kaj gostobesedni; nek zavisten smeh igra njim na obličju, češ: danes bomo vgnali Slovence v kozji rog! Človek obrača, Bog obrne. Eden naših odbornikov se vzdigne ter dokaže, da je seja neveljavna, ker je nepostavno sklicana. Naši odborniki se namreč niso vsi poklicali, kar se je zgodilo že mnogokrat; nasproti pa se nahajajo pri seji možje, ki niso bili nikdar voljeni v občinski odbor. Tudi sta bila v drugem razredu za enega umrlega odbornika kar dva namestnika poklicana. Kako kisle obraze so delali nemškutarji, ko se jim je očitalo njih pošteno (?) ravnanje, da ne rečem več! Vse molči, celo zgovorni Miglič ne črhne besedice. Enega je bilo tako sram, da je kar popal klobuk, pa šel iskat, kje je zidar naredil luknjo v zid. Gospod župan je pa milo prosil, naj vendar ostanejo naši odborniki, naj mu ne delajo te sramote. Pa spomnivši se zadnje seje, so se premislili, popisali celo stvar v občinski zapisnik, se podpisali in odrinili »srečno!« želeč. — Kdo je vlekel ploč? Gotovo nemškutarji.

—r—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nemški liberalci so že blizo kujanja. Vlada namreč noče zoper voljo českih zastopnikov tako zvane česko-nemške sprave samo na ljubo nemškim kričačem in vsled tega je sedaj na strani zadnjih huda jeza. Se ve, da za-nje, kakor za trote v panji, dela naj vse, »kar leze in grede« v državi, grof Taaffe pa jim še v tem noče biti »na povleje«. — V deželnem zboru na Dunaji, za Spodnje Avstrijsko, so izpremenili občinsko postavo ter bode ondi doba županov ne več za tri, ampak za 6 let. Ne znamo, če je bila že le tolika potreba za to izpremembo.

Štajarsko. Deželno hišo v Gradci so nekoliko prezidali in je delo imel dež. odbor na svoji skrbi. V tem pa so izdali za 51.060 fl. več, kakor se je računalo iz kraja. Slov. poslanci so vsled tega glasovali zoper to izdavo ter jo je dr. Jurtela odločno grajal v imenu svojih tovarišev. — Na zadnjem shodu čevljarjev v Gradci je predsedoval naš rojak g. J. Jurčič in kakor smo sedaj uvideli iz poročila o tem shodu, niso sklenili taci reči, da bi jih grajali. Naj se vpelje obrtniški svet, da pokara take obrtnike, ki so obrti na škodo, to pa je celo hvale vredno.

Koroško. V deželnem zboru v Celovci je bila seja, v kateri se je posvetovalo o proračunu za ljudske sole, jako živa in sta poslanca Muri in Einspieler nastela celo vrsto grehov nemškimi liberalcem, ki imajo besedo v dež. šolskem svetu in nekoliko tudi dež. predsedniku, Schmidt - Zabierowu gledé na ljudske sole v slov. občinah. Posebno pa je speklo liberalno gospódo, ko je posl. Muri povedal imena slov. učiteljev, ki so bežali iz dežele, da jih ni dosegla šiba dež. šolsk. sveta v Celovci!

Kranjsko. Deželni zbor v Ljubljani je imel doslej že 9 sej in gre jim posvetovanje doslej precej gladko naprej. — Zadruga trgovcev je neki v Ljubljani najbolj srečna, kedar se pobira za-njo letnina od udov, sicer pa je rada, če se ne izmeni nihče za-njo. Nekaterim trgovcem pa se zdi to le premalo in jo drega, naj se ravna po enaki zadrugi v Mariboru. No posebno veliko se tedaj ne tirja od nje!

Goriško. Nova železnica, ki se začne pri Logatci ter konča v Gorici bi bila na korist celi deželi in zato se potegujejo slov. veljaki za-njo, toda laški možje, ki imajo v dež. zboru in sploh v javnih stvaréh prvo besedo, niso za-njo, ampak za furlansko, ki sega v Italijo. Bog zna, če in katera teh železnic obvelja pri vladi, kajti brez nje ali pa zoper njo ne stavi se nobena.

Tržaško. V Trstu imajo velik »strike« in sicer so zidarji sedaj na vrsti. Nekaj ščubarjev so zaprli, toda s tem še »strike« ni pri kraju. — V mestu je bogatih Slovencev in so še toliko, kolikor narodni, vendar pa se jim očita, da ne pošiljajo svojih otrok v slov. ljudsko šolo — nekaj, kar daje drugim, manj premožnim, slab vzgled, Lahom pa uzrok, da kričijo lahko zoper slov. šolo, češ, da je ni treba.

Hrvaško. Zagreb še nima svojega nadškofa in ni še upanja, da ga že v kratkem dobode. Ogerska vlada hoče na vsak način vriniti hrv. ljudstvu moža, ki je »prijatelj madjarske krvi«, ali doslej ga še ni staknila, kajti pri tem gre beseda tudi sv. očetu v Rimu in pri njih je prvo blagor katol. sv. cerkve, ne pa madjarizem.

Ogersko. V državnem zboru so vsprejeli adreso ali odgovor na prestolni govor Nj. veličanstva. Odgovor se strinja v vsem s sedanjo vlado in zato je vlada lahko z njim zadovoljna. Stranka grofa Apponyia razsaja pa tudi naprej zoper vlado, da-si nima v tem veliko sreče, kajti grof je premalo zbircen v svojih besedah.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so imenovali novega nuncija ali poslanika za republiko v Braziliji. S tem pripoznajo republiko za redno državo in ona dobi s tem večjo veljavo.

Italijansko. V državnem zboru v Rimu so sestavili odbor devetih članov ter mu naložili, naj prevdarja, ali kaže carino na vino znižati dotlej, da ga potem zniža tudi Avstrija. Po naših mislih je Avstriji zato ni treba znižati, ker stori to Italija. V tem bi bilo nove pogodbe treba in Avstrija se lahko premisli ter ne zniža carine.

Francosko. V Parizu so si ljudje v silnih strahéh, ker ne mine skorej noči, da ne vzleti kaka hiša v zrak vsled dinamita. V drž. zboru sklepajo vsled tega postavo, ki stavi kazen smrti na dinamitovce t. j. na ljudi, ki položijo kako patrono iz dinamita na kraj, kjer lahko povzroči škodo. Tuje delavce pa čejo izgnati iz mesta. — »Katoliška zveza« se je razcepila, nasproti pa je oživela »antiklerikalna zveza«; v njej so največji brezbožneži in je vsled tega še bolj hudó, da so si katol. veljaki tako na vs križje.

Belgijsko. Minister za vunanje zadeve je umrl; Chimay je bil vrl katolik in je imela njegova beseda

veliko moči tudi v notranjih državnih rečéh. — Kraljeviča zdravje je šibko in zato že misli kralj Leopold, kaj bode, ako umrje. Hčere nimajo pravice do krone.

Angleško. V Londonu je letos več tujcev, kakor druga leta in sodi se, da jih prihaja največ iz francoske države in v prvi vrsti iz Pariza, kjer je tako nevarno za življenje. Se ve, da so angleški krémárji tega veseli.

Nemško. Cesar Viljem II. je vsprejel ostavko naučnega ministra, grofa Zéditza ter je na njegovo mesto poklical dr. Bosse. Le-ta je že potegnil načrt za šolsko postavo iz posvetovanja, v tem pa je namignil, da ga utegne še kedaj predložiti na novo, če tudi v drugi obliki. Predsedništvo v ministerstvu je prevzel grof Eulenburg in pravi se, da utegne še postati o svojem času tudi državni kancelar. To je tudi mogoče, kajti cesar kaže, da izpreminja rad, čez noč svoje misli.

Rusko. Nad Varšavo so videli v noči več balonov, iz katerih je prišla luč na mesto, da se je videlo vse, kakor po dnevu. Baloni so prišli neki iz Nemčije in če je na celi stvari kaj resnice, bili bi v njih nemški vo-huni in cela stvar bi bila jako nevarna za Rusijo, kajti kako more zoper take »špijone« zavarovati svoje trdnjave, svoje vojake?

Srbsko. Radikalci imajo sedaj večino v skupščini, ali njih število se krha ter je mogoče, da se njim postavi nova stranka po konci ali pa potegne z liberalci. Na vsak način pa se mota štrinja v tem najmlajšem kraljestvu zmerom čudniše, neprijazno.

Tursko. V Carigradu so ujeli štiri dedove, ki so na sumu, da so bili v zvezi z morilcem bolgarskega poslanika, dr. Vulkoviča, morilca pa še niso dobili v roke in najbrž je že tudi odnesel pete na Rusko ali pa prek grške meje.

Grško. Državni zbor je novo ministerstvo razpustilo in je ob enem razpisalo nove volitve na dan 1. maja. Ni še gotovo, če dobi vlada pri teh volitvah za-se večino.

Afrika. Nemška vlada je nastavila kazen smrti na trgovce s sužnji v deželah, katere ima ona v lasti. Zeleti je, da storé enako vse evropske države, ki imajo v Afriki kake naselbine.

Amerika. V južni Ameriki je republika Flores; ona je po polnem v rokah katol. mož in še nima framasonov, kakor jih mrgoli po drugih republikah, ki so iz kraja bile dobre, krščanske, dokler jih niso okuzili framasoni iz Evrope. — Iz »združenih držav« dobimo od 1. aprila naprej lahko denar po poštnih nakaznicah.

Azija. V Mongolskem je bila ustaja, ali cesarski vojaki so jo zadušili. Sedaj je pa strašna kazen, kajti 8000 jetnikov so postreljali in 500 živih sežgali in ni še konec moritev.

Za poduk in kratek čas.

Kako se je nemškutar izpreobrnul.

(Prizor iz kmetkega življenja. Napisal J. Sattler.)

(Dalje.)

2. Prizor.

Prejšnja in Meh.

Meh. (Ima mehe obešene čez pleča.) Dober dan, oče Brdnik!

Brdnik. Bog ga daj! Kaj pa tebe nosi po svetu?

Meh. Gazim sneg, pojem koledo in vlačim meh. Tudi vam bom eno zapel in zagodel, če dovolite.

Brdnik. Zakaj pa ne, če znaš kako lepo.

Meh. Pa še kako! Takšne še ne zna zložiti T... solmaster.